

Warszawa, dnia 17-08-2021 r.

**Ministerstwo
Klimatu i Środowiska
Podsekretarz Stanu**

Adam Guibourgé-Czetwertyński

DFE-WKF.050.61.2021.AH
1706913.5793257.4648062

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 27 lipca br. (sygn.: BPS/043-27-1171/21) przekazujące oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Wcisłę na 27. posiedzeniu Senatu w dniu 23 lipca 2021 r. w sprawie odmowy udzielenia dofinansowania z Programu priorytetowego „Czyste Powietrze” dla właścicielki lokalu znajdującego się w budynku wielorodzinnym, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Program priorytetowy „Czyste Powietrze”, którego celem jest redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez ich termomodernizację w ramach środków będących w dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest programem skierowanym do właścicieli i współwłaścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych w takich budynkach. W budynkach tych skala problemu wynikającego z użytkowania przestarzałych źródeł ciepła na paliwo stałe jest największa. W całym kraju znaczna część domów jednorodzinnych jest bowiem ogrzewana za pomocą nieefektywnych źródeł węglowych stanowiących główną przyczynę powstawania smogu. Właściciele tych budynków przed uruchomieniem Programu nie mogli liczyć na praktycznie żadne wsparcie ze strony Państwa.

Natomiast modernizacja budynków wielorodzinnych była dotychczas finansowana z różnych źródeł krajowych i europejskich. Obecnie źródłem finansowania tych przedsięwzięć jest m.in Fundusz Termomodernizacji i Remontów.

W ramach uzupełnienia oferty obecnego programu „Czyste Powietrze” i dalszego diagnozowania potrzeb i preferencji inwestycyjnych mieszkańców oraz wypróbowania niektórych rozwiązań, które mogą w przyszłości zostać zaimplementowane w programach, NFOŚiGW uruchomił w kwietniu br. dwa roczne programy pilotażowe dla budynków wielorodzinnych mające na celu wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz poprawę efektywności energetycznej:

- 1) „Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych” - program dla właścicieli lokali i wspólnot mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych od 3 do 20 lokali. Obecnie program o budżecie 10 mln zł wdrażany jest w woj. zachodniopomorskim.
- 2) „Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach” - program dla właścicieli lokali i wspólnot mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych od 3 do 20 lokali na terenie najbardziej zanieczyszczonych gmin. W tym programie dodatkowo zrezygnowano ze wsparcia dla źródeł węglowych i zaoferowano wyższe wsparcie na ogrzewanie pompą ciepła i elektryczne. Dofinansowano też działania informacyjno– promocyjne prowadzone przez gminę. Obecnie program o budżecie 6 mln zł wdrażany jest w Gminie Pszczyna.

Odnosząc się do zarzutu nierównego traktowania i stawiania mieszkańców wybranych regionów kraju w uprzywilejowanej pozycji względem beneficjentów Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, należy wskazać, że cechą projektów pilotażowych jest to, że są one wdrażane w ograniczonej skali geograficznej lub w ograniczonym zakresie rzeczowym oraz w dość krótkim okresie, właśnie dlatego aby zebrać doświadczenia i wiedzę pozwalające stwierdzić, czy dany rodzaj projektu powinien zostać wdrożony w szerszej skali. Projekt pilotażowy pozwala uniknąć niepotrzebnego wydatkowania znacznych środków publicznych, gdyby okazało się, że jego rezultaty nie są tak przekonujące jak zakładano. W związku z tym nie można mówić w tym przypadku o dyskryminacji. Wręcz przeciwnie – projekt pilotażowy pozwala na ewentualną modyfikację jego elementów w celu zwiększenia jego wartości, co w przypadku późniejszego rozszerzenia projektu na większą skalę będzie korzystne dla osób, które zostaną nim objęte.

Pragnę poinformować, że niezależnie od w/w projektów pilotażowych w przygotowaniu jest także kolejny **program ogólnopolski** wymiany źródeł ciepła na paliwo stałe i poprawy efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych, skierowany do właścicieli lokali mieszkalnych pn.: „Wzrost efektywności energetycznej lokali w budynkach wielorodzinnych”. Rodzaje dofinansowanych przedsięwzięć mają obejmować: wymianę indywidualnych nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe w lokalach mieszkalnych, wykonanie instalacji co i cwu, wymianę okien i drzwi, wentylację mechaniczną. Planowany budżet programu to nawet 2 mld zł. Obecnie projekt programu jest w trakcie wewnętrznych uzgodnień, a jego wdrożenie planowane jest na początek 2022 r. i uwarunkowane jest wypracowaniem rozwiązań prawnych oraz

zabezpieczeniem środków na ich realizację. Przy opracowywaniu programu wykorzystane zostanie doświadczenie i wnioski zebrane podczas realizacji pilotażowych programów.

Ponadto, kluczowe w najbliższych latach źródła finansowania inwestycji w efektywność energetyczną budynków to środki Unii Europejskiej w ramach Krajowego Planu Odbudowy (KPO) oraz Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). Polska przewidziała 3,2 mld EUR w ramach KPO na efektywność energetyczną budynków mieszkalnych w programie priorytetowym NFOŚiGW Czyste Powietrze (budynki jednorodzinne) oraz na finansowanie ulgi termomodernizacyjnej BGK (budynki wielorodzinne). Kontynuacji finansowania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych należy spodziewać się w ramach FEnIKS – prace nad szczegółowymi propozycjami wydatkowania środków w ramach tego programu wciąż trwają.

Proszę o przyjęcie powyższych informacji.

Z poważaniem

Adam Guibourgé-Czetwertyński
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM